

DIRECTIEVERSLAG 2021 De Bibliotheek Wijchen

Dit is het tweede voortgangsverslag zoals dat is afgesproken in de uitvoeringsovereenkomst 2020-2023. Deze is gesloten tussen gemeente Wijchen en Bibliotheek Wijchen bij de subsidietoekenning over die periode. Bij dit verslag horen drie onderdelen met informatie over het afgelopen jaar: de cijferbijlage, het productenboek met resultaten en het beeldverslag. Het geheel wordt gepubliceerd op de website van de Bibliotheek Wijchen.

Het jaar 2021

We begonnen het jaar met weer een volledige lockdown vanwege de coronapandemie en zouden pas op 20 mei onze deuren weer, gedeeltelijk, mogen openen. De impact van de coronapandemie op onze klantgroepen, de dienstverlening, de prestaties én het welbevinden van onze medewerkers bleef daarmee groot. We prijzen ons gelukkig dat ons team heelhuids door deze tijd heen is gekomen. De medewerkers bleven steeds optimistisch doen wat wél kon. Ze stelden zich flexibel op en hielden de moed er in. Uit de vele reacties van onze leden en bezoekers blijkt de waardering voor het team en de bibliotheek.

Missie, visie, strategie, beleidsontwikkeling

Begin 2021 werd de vernieuwde, herijkte strategie vastgesteld. Het nieuwe beleidsplan 'Succes Boeken, verhalen en kennis dichterbij halen én brengen' is ons kompas de komende vier jaar. Als inleiding op het productenboekresultaat staan daar de missie, visie en de ambities genoemd.

Deze zijn uitgewerkt in de speerpunten voor de komende jaren, in een domeinplan voor jeugd doelgroepen tot 18 jaar en een domeinplan voor volwassenen. We gaan niets wezenlijk anders doen, maar meer verdiepen en duidelijker keuzes maken, aansluitend bij de landelijke Netwerkagenda van de branche. Deze is de uitwerking van het in 2020 door alle overheidslagen ondertekende convenant voor bibliotheekwerk.

Een van onze conclusies aan het eind van de vorige beleidsperiode was dat de bibliotheekdienstverlening te weinig zichtbaar is bij het deel van de inwoners van Wijchen waarvoor we juist de meeste basisdienstverlening bieden. Daarom is er een marketingplan opgesteld om beter handen en voeten te geven aan het bereiken van en verbinden met deze doelgroepen.

De geplande vierjaarlijkse certificeringsaudit werd voorbereid en gepland voor uitvoering in het eerste kwartaal 2022.

Dienstverlening

Bijna vijf maanden waren de publieksruimtes gesloten voor bezoekers, behalve voor de door de overheid aangemerkte kwetsbare groepen, te weten het Taalcafé, de ROC-leergroepen en de leesgroep voor anderstaligen. De mogelijkheid om ook kinderen op te vangen is besproken met de onderwijspartners die dat zelf bleken te kunnen organiseren.

Nadat de deuren weer open gingen, kwam de loop maar langzaam op gang. Ten eerste omdat langdurig bezoek niet was toegestaan zoals studeren, flexwerken, cursus of lezing bijwonen of elkaar ontmoeten. Ten tweede merkten we dat mensen aarzelend waren om er op uit te gaan en voorzichtig waren. Zeker toen vanaf midden november de deuren van de cultuursector weer stapsgewijs dicht moesten, met uitzondering van de deuren van de bibliotheek, omdat de maatschappelijke waarde daarvan door de overheid werd ingezien. Het helpen bij het maken van vaccinatieafspraken, het installeren van het coronatoegangsbewijs en het geven van de juiste informatie over de maatregelen werd een

nieuwe taak van de bibliotheken. In Wijchen hielpen we daar in 2021 gemiddeld 20 mensen per dag mee.

Ook dit jaar konden we een deel de tijd niet werken op de scholen, het consultatiebureau, bij de kinderopvang en de peuterscholen. Er werd veel maatwerk bedacht voor de vele vragen uit deze sector.

Aan de resultaten van het productenboek is te zien dat er toch een flinke hoeveelheid activiteiten is uitgevoerd door het team. Ze deden wat ze konden, zagen meer mogelijkheden dan obstakels en bleven creatief denken in het belang van de klanten. Ook zijn er tijdens de lockdownperiode en als daarna als iemand zelf niet kon komen, heel wat ritjes door Wijchen gemaakt om precies dat éne boek te brengen waar iemand naar op zoek was.

Een aantal grote projecten en activiteiten verdient op deze plaats vermelding:

- Het *Informatiepunt Digitale Overheid* werd, net als in alle bibliotheken in Nederland, opgezet en geopend. Daarvoor kwam een financiële bijdrage van het Rijk via de Koninklijke Bibliotheek (KB). Ook in 2022 is daarvoor een jaarbijdrage via de KB beschikbaar gesteld;
- Het innovatieproject *Het Talentenatelier* werd met kinderen verder uitgewerkt en geopend. Dit kwam tot stand met subsidie van de provincie Gelderland;
- De projecten Ik Begrijp Je en Meer Begrijpen werden succesvol afgerond met het maken van een *Leesbeest* en boek voor nieuwe peuters en een *Voorleesbakfiets* die vanaf 2022 overal in Wijchen waar voorgelezen kan worden, te vinden is. Daarmee willen we taalachterstanden bij kinderen helpen voorkomen. De provincie Gelderland, De eerste stap, de bibliotheek en een aantal Wijchense ondernemers maakten dit financieel mogelijk;
- Het ontwikkelen van een *Wijchens Leesoffensief* stond op de agenda van de lokale educatieve partners. Zij gaven de bibliotheek de coördinerende rol om een actieplan te ontwikkelen in nauwe afstemming met alle kinderdagopvangorganisaties en onderwijsinstellingen. Dit actieplan wordt in 2022 vastgesteld waarna gestart wordt met uitvoering gedurende twee jaar;
- Het onderzoek om *de Speelothek* als shop-in-shop onder te brengen op de Jeugdafdeling werd in 2021 grotendeels uitgevoerd. In 2022 worden verdere stappen gezet naar inhuizing;
- Met projectsubsidie van de Koninklijke Bibliotheek werd het project *HipHop In Je Bieb* gestart. Daarbij wordt het maken van rapteksten en aanbieden van een collectie urban-boeken ingezet om dreigende taalachterstand bij jongeren te helpen voorkomen. Dit project wordt in 2022 afgerond;
- *Voorleesexpress* en de *Boekstartcoach* kregen een extra impuls met gemeentelijke subsidie in het kader van VVE. Dit loopt ook in 2022 door;
- Het SDG-thema Duurzaamheid stond voor zover mogelijk centraal bij een aantal activiteiten.

Het is in de branche gebruikelijk om jaarlijks minimaal drie procent van de exploitatie te benutten voor innovatie van de dienstverlening. In het productenboek staat aangegeven welke activiteiten daaronder vielen in 2021. De beperkende maatregelen voor publieksdiensten bleken ruimte te bieden om veel nieuwe dienstverlening voor te bereiden, (vrijwillige) medewerkers bij te scholen en te starten. Daardoor was het percentage innovatie extra hoog.

Innovatie	2021
Fysieke bibliotheekruimte	9.630
Jeugd & Onderwijs	56.802
Participatie & Zelfredzaamheid	1.600
Totaal	68.032
Exploitatie	923.109
Percentage innovatie 2021	7,4 %

Middelen

Dit verslagjaar werd met een positief resultaat afgesloten.

Onze financiële situatie is vastgelegd in het accountantsrapport met daarin de balans per 31 december 2021 en de jaarrekening 2021. De accountant gaf een goedkeurende verklaring af. Tijdens de controle van de jaarrekening zijn er geen bijzondere dingen gevonden door de accountant. Dat is in een afrondend gesprek met de penningmeester van het bestuur en directeur besproken.

Er is sprake van een positief resultaat. De reden hiervoor wordt hierna toegelicht.

Aan de inkomstenkant bij gebruikersopbrengsten en specifieke dienstverlening is zichtbaar dat ook in 2021 sprake was van veel coronamaatregelen, dat daardoor de publieksruimtes bijna vijf maanden verplicht gesloten waren en ook daarna nog niet alle activiteiten mogelijk waren.

Wel kon er gewerkt worden aan van projecten, vaak achter de schermen en ook weer na de heropening. De financiële verwerking daarvan is te zien aan de inkomstenkant bij subsidies en aan de uitgavenkant bij de betreffende posten.

Wat de personeelspost betreft die lager uitvalt:

- toen de huishoudelijk medewerker uit dienst ging is overgegaan tot een contract met een schoonmaakbedrijf. Die kosten vallen onder huisvesting. Daardoor valt die post voortaan hoger uit;
- hoefde er minder een beroep te worden gedaan op invalmedewerkers, omdat de publieksdienstverlening lang stil lag;
- een vacature is om dezelfde reden niet meteen ingevuld en daarna eerst met een proefplaatsing vanuit UWV opgelost.

In de huisvestingspost werden extra kosten geboekt vanwege vervangen van bureaustoelen en aanschaf extra kantoormeubilair.

Het gehouden Medewerkerstevredenheidsonderzoek en Vrijwilligerstevredenheidsonderzoek verklaart de hogere bestuurs- en organisatiekosten.

De kosten voor automatisering vielen lager uit, omdat zich minder problemen met de software voordeden dan in 2020 toen de software van de betaalautomaat steeds problemen gaf met het netwerk en de publiekspc's. Ook werd nieuwe zelfserviceapparatuur aangeschaft met lagere software- en servicekosten.

De afschrijving van inventaris en inrichting is nagenoeg voltooid. Dat verlaagt op dit moment feitelijk de huisvestingslasten en verklaart mede het positieve resultaat in boekjaar 2021. Er moet een plan worden gemaakt over vervanging op termijn. In overleg met de Gemeente dient tijdig gekeken te worden naar de vervanging van de inventaris en hoe dit betaald zal worden. Een bestemmingsreserve mag alleen worden aangelegd, na toestemming van het College van B&W.

Het onbestemde Eigen Vermogen (EV) mag conform subsidievoorwaarden maximaal 10% van de exploitatie bedragen aan het eind van de budgetperiode, dus eind 2023. In bestuurlijk overleggen is meerdere malen ter sprake geweest dat de formatie flink onder druk staat door een aantal redenen: de forse reorganisatie in 2012-2014 vanwege bezuinigingen op de gemeentesubsidie, de uitbreiding van de maatschappelijk-educatieve taken van de bibliotheken, de behoefte aan een coördinator voor de inmiddels 5,7 fte vrijwilligers die steeds specifiekere en deskundige taken vervullen en het tekort aan management- en marketingondersteuning. We vragen daarom in 2022 structureel subsidie-uitbreiding aan. Mocht daar perspectief op zijn vanaf 2023, dan kan het opgebouwde EV ingezet worden om de formatie alvast in 2022 uit te breiden.

Mensen

Het team nam afscheid van vier collega's. Er werd één nieuwe medewerker aangenomen, twee medewerkers kregen een ruimer contract en voor de schoonmaak werd een extern bedrijf ingeschakeld. Door deze mutaties bestond de betaalde vaste formatie op 31 december 2021 uit 8,2 fte, verdeeld over twaalf personen. Daarnaast was er een dertiende medewerker tijdelijk in dienst vanwege een langdurige ziektevervangings.

Er waren in totaal eenentwintig ziekmeldingen in 2021 (2020: 17), waarvan één aan het begin van het jaar in het tweede ziektejaar. Deze leidde na re-integratie-inspanningen in spoor 1 en het verkennen van spoor 2 uiteindelijk tot het beëindigen van de arbeidsovereenkomst. Het totale ziektepercentage was 5,27% (2020: 9,81%). ArboNed begeleidt de re-integratie bij ziekteverzuim.

In verslagjaar 2021 bleek dat de constructie van de verdiepingsvloer niet voldeed aan het Bouwbesluit. De gemeente heeft als pandeigenaar haar verantwoordelijkheid genomen en na uitgebreid onderzoek besloten de constructie te verstevigen, ondanks dat er geen direct gevaar dreigde. De herstelwerkzaamheden vonden in 2022 plaats.

Het publieksteam vormt met zeven parttime medewerkers een degelijke vaste kern. Gefaciliteerd door de teamleider en inhoudelijk ondersteund door de domeinspecialisten voeren zij met een grote vrijwilligersgroep het brede scala aan activiteiten uit. De groep vrijwilligers en andere additionele krachten bestond eind dit jaar uit negenenvijftig personen. In totaal is hun inzet goed voor 5,7 fte. Alleen met deze brede groep extra medewerkers kunnen we ons hele scala aan activiteiten en ondersteuning uitvoeren. Het samenstellen en coördineren van deze goede en grote groep vraagt in totaal gemiddeld 16 uur/week voor werving, begeleiding, scholing, ondersteuning en overleg. Van deze groep stroomden 5 medewerkers uit naar betaald werk.

Ook dit jaar werkten medewerkers aan hun professionele en persoonlijke ontwikkeling vanuit het Leerbeleidsplan "Samen werken=Samen leren". We geven daarmee vorm aan het zijn van een lerende organisatie volgens het principe 'zo buiten, zo binnen'.

Er werden veel, voornamelijk online, cursussen, trainingen, bijscholing en experttalks gevolgd, zoals:

- Leergang Leven Lang Leren- Programmeren;
- Haal meer uit data;
- Vertelacademie;
- Samenwerken vanuit de bedoeling;
- Veel verschillende Good Habitz- en Soofocursussen.
- Studiereis Bergen, Noorwegen
- IDO-bijscholing
- BTW-regels
- Verzekeringen voor bedrijven
- Taakgerichte workshops en experttalks via Rijnbrink Campus

Een groot deel hiervan kon kosteloos of tegen een kleine vergoeding gevolgd worden vanwege branche-afspraken en -subsidies. Dat is de reden waarom de post studiekosten lager uitviel dan begroot.

Het Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) werd voor de tweede keer uitgevoerd. Het Vrijwilligerstevredenheidsonderzoek (VTO) werd voor de eerste uitgevoerd met grotendeels dezelfde vragen als in het MTO. Beiden worden in 2023 opnieuw uitgevoerd omdat het als goed meetinstrument wordt ervaren.

De PVT en directeur overlegden in 2021 vijf maal. Op de agenda stond onder meer coronagerelateerde onderwerpen zoals mondkapjesplicht, veilig werken en thuiswerkvergoeding, de veiligheid m.b.t. de constructie van de verdiepingsvloer, de vrijkomende formatieruimte, de jaarstukken, het nieuwe beleidsplan, de in 2022 te voeren nieuwe CAO met o.a. een nieuw functiewaarderingsstelsel, de uitkomsten van het MTO en VTO, het rooster van aftreden en de ervaren werkbelasting en hoge werkdruk in het team.

De PVT bestaat uit Diana de Winkel, Marieke Kokshoorn en Sylvia Tunnessen.

Directie en Bestuur

De directie werd gevormd door Anja Kaashoek.

Het bestuur bestond op 31 december 2021 uit:

Michiel Heijmans – voorzitter, tweede termijn

Fons Bartray – penningmeester, tweede termijn

Caren Schipperus – secretaris, tweede termijn

Leonie Moolenaar – plaatsvervangend voorzitter. Op 17 november herbenoemd tweede termijn

Stijn Kuijpers - lid, eerste termijn

Het bestuur vergaderde vijf maal in 2021. Op de agenda stonden de volgende onderwerpen: meerjarenbeleidsplan, de jaarstukken, het accountantsrapport, financiële en inhoudelijke rapportages, het voorbereiden van de bestuurlijk overleggen, de evaluatie van het functioneren van en samenspel bestuur en directeur, de WBTR, de ontwikkeling van de governance, de bestuurssamenstelling, de keuze van de accountant, de coronamaatregelen, de constructie van de verdiepingsvloer, personele aangelegenheden, het functioneringsgesprek met de directeur, de voorbereiding van de certificering en het aanschaffen van laptops en digitale schermen.

Het bestuurlijk overleg met wethouder Paul Loermans, de beleidsadviseur Rob Ribbink, een bestuursdelegatie en Anja Kaashoek vond tweemaal plaats. Besproken werd: het nieuwe beleidsplan, de impact van de coronapandemie op de voortgang en ontwikkeling van onze dienstverlening, het herstellen van de verdiepingsvloer, de maatschappelijke uitdagingen zoals groter wordende taalachterstanden, afnemend leesplezier en toenemende laaggeletterdheid, noodzaak en nut van een vrijwilligerscoördinator en behoefte aan meer inhoudelijke en marketingondersteuning om aan de opdrachten te kunnen voldoen terwijl daar geen financiële ruimte voor is.

Op ambtelijk niveau vond gedurende het jaar met meerdere beleidsadviseurs van de werkorganisatie DrutenWijchen inhoudelijk overleg op de ontwikkeldossiers plaats.

Dit directieverslag is met input van het beleidsteam opgesteld door Anja Kaashoek. Het door het algemeen bestuur vastgesteld op 30 mei 2022.